



סיכום המפגש הרביעי של ועדת המשנה של השולחן העגול לנושא ההתנדבות

אשר התקיים ביום שני, 22 במרץ 2010, י"ד בכסלו תש"ע, במשרד ראש הממשלה בירושלים

ועדת המשנה של השולחן העגול העוסקת בתחום ההתנדבות התכנסה למפגשה הרביעי ביום שני ה-22 במרץ 2010, במשרד ראש הממשלה. הוועדה התכנסה בראשות מר נחום איצקוביץ, יושב ראש מטעם הממשלה, הגב' טליה אהרוני, יושבת ראש מטעם המגזר העסקי ומר דודי זילברשלג, יושב ראש מטעם המגזר השלישי. במפגש השתתפו חברים מהשולחן העגול או נציגים מטעמם העוסקים בנושא ההתנדבות, וכן מומחים מובילים בתחום ההתנדבות.

המפגש הוקדש לסיכום התהליך ולהצגת המודל המוצע על ידי ועדת המשנה. יו"ר הוועדה מטעם המגזר השלישי פתח את הדיון וציין, כי זהו סיומו של מהלך חשוב ביותר, אולם, עדיין יש לבחון את האופן בו יופעל המודל ואת זהות המפעיל, תוך שימת דגש משמעותי לממשק שבין שלושת המגזרים. לאחריו הציג ראש האגף לתכנון מדיניות במשרד ראש הממשלה, את עיקרי המודל המוצע לפעולה עיקריו והם:

1. הגדרת גיל 12 כנקודת ייחוס למדידת התנדבות בישראל.
2. זיהוי המעסיקים והמגזר הציבורי במרכזם, כמחוללי שינוי משמעותי לקידום ההתנדבות והצורך להביא למעורבות רחבה מצידם.
3. הצורך לקדם התנדבות בתוך קבוצת השייכות ולא רק תחת תפיסה של "חזק עוזר לחלש".
4. הרחבת התחומים הקלאסיים של מושאי התנדבות מעבר לרווחה, בריאות וחינוך - גם לתחומי המנהיגות ויזמות חברתית.
5. אשרור המושג "התנדבות והשתתפות חברתית" - כביטוי לחשיבות התפיסה הקלאסית של התנדבות ולצורך להרחיבה אל תחומים ואוכלוסיות חדשות.
6. הדגשת מעורבותם של שלושת המגזרים על מנת לייצר 'קפיצת מדרגה' בנושא ההתנדבות והשתתפות החברתית.
7. הצורך לזהות הפוטנציאל והתחומים הלא ממומשים ולכוון אליהם.
8. המודל שואף לתת מענה בתחומים שזוהו כיכולים לקדם תהליכים וביניהם: פתיחת חסמים קיימים בתקנות ובחוקים; קידום ידע והתמקצעות; החלפת מידע וידע; כלים והכשרת אנשי מפתח; קרן על-פי

השולחן הממשקי מופעל על ידי הממשלה
ובמימונה באמצעות:

משרד ראש הממשלה
האגף לתכנון מדיניות

www.pmo.gov.il/civilsociety



מודל מדען ראשי; הבניית מדד; פיתוח טכנולוגיות ממוחשבות להשתתפות ורישות.

המודל המוצע לקידום ההתנדבות הוצג על ידי נציג הגורם המפעיל של השולחן העגול. בהצגה הוסבר כי ההבנה שעמדה בבסיס המודל הינה כי השותפות התלת מגזרית היא המפתח לחדשנות ולעוצמת המודל. הובהר, כי המודל המוצע אינו בא להחליף גופים קיימים אלא לקדם תשתיות שונות לשיתופי פעולה ולהוות גוף המתכלל את פעילות הגופים השונים בתחום ההתנדבות והשתתפות החברתית. עקרונות אלו נועדו להבטיח שתשתיות המודל המוצע ישרתו את השטח בו נעשית הפעילות המשמעותית. זאת מתוך הבנה, כי המבנה המוצע הינו כלי ולא המטרה. מבנה המרכז להתנדבות ולהשתתפות חברתית, המוצע במודל, נגזר מתוך עקרונות אלו.

על פי המבנה המוצע:

- האסיפה הכללית של הגוף והוועד המנהל שלו יורכבו באופן פריטטי משלושת המגזרים.
- הגוף יפעל בחמישה תחומים והם: אסדרה וחקיקה, ידע והתמקצעות, קרן לפיתוח יוזמות מהשטח, אסטרטגיה, מדד ומדידה ותשתית מקוונת.
- כל תחום ירוכז על ידי איש מקצוע וכן יופעל לגביו פורום מוביל המורכב מאנשי מקצוע, המייצגים את שלושת המגזרים, אנשי תיאוריה ושטח, כולל מן השלטון המקומי.

יו"ר הוועדה מטעם הממשלה ציין, שקיימת חשיבות מכרעת לקידום הנושא בשלושת החודשים הקרובים על מנת שיינתן לו ביטוי בתקציב המדינה לשנתיים הבאות, אשר ייקבע בחודשים מאי-יוני. לדידו יש להבנות את המסגרת לפעילות ולהשאיר גמישות בנושא התכנים בהם יעסוק, כך שניתן יהיה להוסיף תכנים. היו"ר מטעם הממשלה הדגיש כי להשקפתו הממשלה צריכה להוכיח את מחויבותה לנושא על ידי הקצאת משאבים לנושא כולל ע"י מתן מימון ראשוני עוד לפני גיוס משאבים מהמגזרים האחרים. כן הוא סבור שיש להמשיך ולברר את מהות הגוף המוצע כמנגנון ליישום התוכנית - האם להשתמש בגופים קיימים או להקים גוף חדש תוך מתן דגש על הפעלת זרועות בשטח. בנוסף, הציע כי צוות היו"רים ייפגש להמשיך לדון על החלופות השונות.

יושבת ראש הוועדה מטעם המגזר העסקי ציינה כי לטעמה המושג 'מעסיקים' מצמצם את המקום של עסקים והמגזר הפרטי לקידום התנדבות, וכי יש להשתמש במושג רחב כגון 'מגזר פרטי' או 'מגזר עסקי'.

לאחר דברים אלו, התנהל דיון פתוח על המודל המוצע, בין היתר עלו הנושאים הבאים:

השולחן הממשקי מופעל על ידי הממשלה
ובמימונה באמצעות:



משרד ראש הממשלה
Prime Minister's Office
مكتب رئيس الحكومة

הצורך לקדם התנדבות באוכלוסיות יעד מסוימות; הצורך בקידום תרבות של התנדבות והוקרה; הצורך לשלב את נושא החוסן כחלק מההסתכלות על התנדבות והשתתפות חברתית, מבלי שנושא החירום יצבע את התהליך בצורה מאד צרה; כמו כן, עלה חשש מהרעיון של הקמת גוף נוסף, ממיקומו במרחב ויחסיו עם ארגונים אחרים. עלתה השאלה באם אין גוף קיים המבצע תכלול מסוג זה. אל מול התייחסות זו ציין אחד מחברי הוועדה כי יש לזכור כי העובדה שמדובר בתהליך תלת מגזרי היא המשמעותית במהלך דנן, וכי כיום אין גוף שפועל באופן שכזה ויכול לתכלל את נושא ההתנדבות; התייחסות נוספת נגעה לשאיפה להבנות איזון בין המגזרים השונים בתחום ולא להפוך את תופעת ההתנדבות למנוהלת על ידי המדינה; עלתה החשיבות כי המהלך לא יעודד רק הצהרה בנושא אלא עשייה; אורחת בוועדה המייצגת ארגון מתנדבים העלתה את החשיבות להציג גם את תועלות ההתנדבות ברמה האישית עבור הפרט. במסגרת הדיון הציגה מנהלת המינהל לשירותי קהילה בעיריית ירושלים את עבודת המתנדבים בירושלים ואת הפעלתם בשכונות באמצעות המטה העירוני. לאור התייחסותה ציין אחד מחברי הוועדה כי אין לצפות שהמודל המוצע ייתן מענה לתחרות בין הארגונים, אלא רק שיהווה גוף מתכלל.

בין היתר, הועלתה התייחסות לנושא קידום תרבות ההתנדבות באמצעות שינוי המודעות הציבורית. צוין כי הנושא דורש מאמץ רב ועלויות רבות, וכי לאור זאת יש מקום לכך, ששינוי התרבות והתודעה יבוא מתוך עשייה.

בנוסף, עלתה גם התייחסות לפיה יש להיזהר מלייצר ציפיות שיובילו לאכזבות, לאור מחסור במקומות להתנדבות והכוונה מתאימה לנושא.

ראש האגף לתכנון מדיניות ציין, כי לקידום נושא זה הוכנס במודל המוצע גם כנס שנתי של התנדבות.

את המפגש סיכמה יושבת הראש מטעם המגזר העסקי וציינה כי עלתה בפגישה תחושה שזהו מודל מעשי העונה על הציפיות. יש לגייס מהר את הכספים ולצאת לדרך, שכן אחרת עלולים למצוא עצמנו במצב שבו הפרויקט לא יתקצב על ידי המדינה בשנתיים הקרובות. להשקפתה יש להתייחס לנושא התזמון לא רק בראייה הכלכלית אלא גם התרבותית. לשטח ישנו תפקיד מרכזי במודל שהוצע ותפקידם של גופי המטה הקיימים המפעילים את אנשי השטח, להפגיש בין הצרכים לרצונות העולים מהשטח לבין פעילות כוללת ברמת המדיניות והתודעה הציבורית והתרבותית.

הוחלט, כי שלושת היו"רים ישבו עם הצוות המפעיל לתכנון מפורט של הנושא ויבררו את מתחם האפשרויות לפעולה. צוין, כי במידה וישנן תגובות נוספות על הנושא ניתן לפנות לצוות משרד ראש הממשלה או לצוות שיתופים בכל דרכי ההתקשרות.

השולחן הממשקי מופעל על ידי הממשלה
ובמימונה באמצעות:

משרד ראש הממשלה
האגף לתכנון מדיניות

www.pmo.gov.il/civilsociety



משרד ראש הממשלה
Prime Minister's Office
مكتب رئيس الحكومة

חברי הוועדה :

מר **דודי זילברשלג**, יו"ר ומייסד מאיר פנים וכוח לתת; גב' **טליה אהרוני** מייסדת מעל"ה; מר **נחום איצקוביץ** מנכ"ל משרד הרווחה והשירותים החברתיים; עו"ד **אביטל שרייבר**, ס. ראש רשות התאגידים, משרד המשפטים; מר **דני שפר**, מנהל היחידה להתנדבות משרד הרווחה והשירותים החברתיים; עו"ד **יורם סגי זקס**, יו"ר המועצה להתנדבות בישראל; דר' **ירון סוקולוב**, מנכ"ל מנהיגות אזרחית; גב' **נעמי סטוצינר**, נשיאה ומנכ"לית בין לאומית בית איזי שפירא; מר **קרלוס שטיגליץ**, סמנכ"ל שתיל;

מומחים :

גב' **בוני גולדברג** מנהלת המנהל לשירותי קהילה, עיריית ירושלים; דר' **חגי כץ** מנהל המרכז לחקר המגזר השלישי, אוניברסיטת בן גוריון בנגב; גב' **עינת אברהם**, מנהלת עסקים למען קהילה ציונות 2000;

משקיפים :

גב' **אביבית חי** מתאמת תוכניות בישראל, Inter Agency Task Force on Israeli Arab Issue; מר **יריב מן** יועץ למנכ"ל, משרד הרווחה והשירותים החברתיים; דר' **מיכל חמו – לוטם**, מנכ"לית אלכ"א; ד"ר **מייק נפתלי**, המועצה להתנדבות בישראל;

צוות משרד רה"מ :

מר **אהוד פראוור**, מנהל האגף לתכנון מדיניות; גב' **אלישבע דרר**, האגף לתכנון מדיניות; מר **אבי כהן**, האגף הכלכלי.

צוות שיתופים – אלכ"א :

מר **שלמה דושי**, שיתופים; עו"ד **ירון קידר**, שיתופים; דר' **בת חן וינהבר**, שיתופים; גב' **יעל בורג**, אלכ"א, גב' **שרון לבל**, שיתופים; גב' **איילה וילדובסקי**, אלכ"א

השולחן הממשקי מופעל על ידי הממשלה
ובמימונה באמצעות: